

روزنه

معاون اول رئیس جمهوری:

مبارزه رسانه‌ها با فسادو ویژه‌خواری، مصداق ایشاگرگی است

● **ایرنا:** معاون اول رئیس جمهوری، روز گذشته در مراسم اختتامیه نخستین جشنواره ایثار و رسانه، با تأکید بر اینکه سیاست‌گذاری‌های مؤثر و کارآمد در بخش فرهنگی باید به کاهش تصدیگری دولت بینجامد، گفت: «با برگزاری جشنواره‌های تخصصی باید نقش نهادهای مدنی، تخصصی و صنفی افزایش یابد تا منجر به جلب مشارکت نخبران در حوزه تحول فرهنگی و فرایندهای فرهنگی شود».

اسحاق جهانگیری، ضمن تشکر از انجمن صنفی مدیران روزنامه‌نگار در برگزاری این جشنواره افزود: «این اقدام معیاری برای سنجش عملکرد روزنامه‌نگاران است. جشنواره فرهنگی و جوایز علمی، تخصصی و حرفه‌ای که برگزار می‌شود باید بیشترین تأثیر را داشته باشد و آن زمانی است که با حمایت بخش‌های تخصصی شکل بگیرد».

او عنوان کرد: «ترویج فرهنگ ایثار با شهادت یا سایر اقدامات مانند فرهنگ جامعه سالم، حفاظت از محیط زیست، مطالعه، اقتصاد مقاومتی، سبک زندگی و مهارت‌های روزنامه‌نگاری و... وقتی موفق است که در سنجش و داوری امور بیش از اینکه دولت نقش داشته باشد نهادهای مدنی حضور داشته باشند و دولت تنها پشتیبان و حامی در صحنه باشد».

جهانگیری گفت: «ایثار و فداکاری به عنوان اصلی‌ترین پایه‌های مقاوم‌سازی فرهنگ و اجتماع می‌تواند مناسب‌ترین زمینه برای این حضور باشد و این جشنواره در تمام مراحل را خود نهادهای مدنی و صاحب‌نظران انجام داده‌اند. تک‌تک شهروندان و آحاد جامعه در تحولات پرشتاب فرهنگی و مشکلات مادی و معیشتی موضوع فداکاری و ایثار باید اقدامی به نفع جامعه تلقی شود و تلاش کنند تا از این موضوع حفاظت شود». معاون اول رئیس‌جمهوری افزود: «هم دولت مسئولیت سنگینی دارد و هم رسانه‌ها مسئولیت مهمی بر دوش دارند؛ چراکه روزنامه‌نگاران در صف مقدم فداکاری و ازخودگذشتگی بودند و هستند. عکاسان، خبرنگاران و تصویربرداران برای ثبت ایثار ملت در پیروزی انقلاب و در دوران دفاع مقدس به نسل‌های آینده تلاش کردند، این تلاش‌ها قابل گذشت نیست و ملت قدردان این اقدام است».

او گفت: «دفاع مقدس، شکوه دوران ایثار ملت بزرگ ایران است؛ چراکه سراسر کشور نمونه‌هایی از ایثار و بزرگواری بود که به ثبت رسیده، ولی متأسفانه همه آنها را نمی‌توان گفت و منتقل کرد و تمام اقدامات از اینکه ایثار ملت را در دوران دفاع مقدس به نسل‌های آینده منتقل کند، عاجز است. روزنامه‌ها در دوران بمباران شهرهای ایران در جنگ تحمیلی حتی یک روز تعطیل نشدند و موفق شدند به نحو مطلوبی از دین و ملت و نظام با انعکاس تصاویر و اخبار خود دفاع کنند».

جهانگیری عنوان کرد: «در دنیای فعلی وقتی به تجربیات دفاع مقدس نگاه می‌کنیم، بی‌عدالتی‌ها و زورگویی‌هایی را می‌بینیم که انسان متعیر می‌شود. ملت ایران در هشت سال دفاع مقدس از پایتخت کشور تا بخش وسیعی از کشور زیر بمباران موشک‌ها و هواپیماهای مدرنی که قدرت‌های جهانی به عراق داده بودند، قرار داشت».

روزنامه‌نگاران مسئول، پیشگامان راه استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی هستند

او افزود: «اگرچه به زحمت امکان تهیه یک موشک بود گاهی چند هفته موشک‌باران دشمن متوقف می‌شد با چنین شرایطی هنگامی که ایران اقدام به تهیه سلاح دفاعی تهیه می‌کند، قدرت‌هایی که آن روز موشک و هواپیما در اختیار عراق قرار می‌دادند امروز با زبان تهدید صحبت می‌کنند و می‌گویند اگر این اقدامات انجام شود، تحریم می‌کنیم، ملتی که هشت سال دوران دفاع مقدس و مقاومت را تجربه کرده‌اند آیا حاضر است دست از چنین اقدامی بردارد و انسان عاقل چنین اقدامی انجام دهد که از سلاح پیشگیری برای دفاع خود را محروم کند».

معاون اول رئیس جمهوری گفت: «هر آنچه بتوانیم دوران تاریخ پرعظمت ملت را منعکس کنیم، برای آینده نسل‌های پیشرو تأثیرگذار خواهد بود و امروز کار روزنامه‌نگاران و رسانه‌های متعدد و آگاه از کار دیروز آنها کم‌اهمیت‌تر نیست. روزنامه‌نگاران مسئول و متعهد به قانون و سرنوشت کشور و دفاع از حقوق اساسی ملت همچنان پیشگامان راه استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی هستند و این چنین باید باشد».

او عنوان کرد: «رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی و روزنامه‌نگاران که در دفاع از قانون و مبارزه با فساد و ویژه‌خواری، ترویج فرهنگ عفافیت، آشتی ملی و انسجام ملی قدم برمی‌دارند مصداق فداکاری و ایثارگری هستند».

جهانگیری با بیان اینکه ترویج فرهنگ ایثار را باید به گونه‌های مختلف به عنوان وظیفه دینی و ملت به پیش ببریم، گفت: «فداکاری فقط امر تاریخی و متعلق به دیروز نیست، امروز و فردا نیز نیازمند فداکاری هستیم و ان‌شاءالله با اقداماتی که با کمک دولت و ملت انجام خواهیم داد، از آینده رو به رشد و سربلندی حفاظت خواهیم کرد».

روز گذشته بانوی فرهیخته‌ای رخت از جهان بریست که شاید تاکنون کمتر در رسانه‌ها از آن عزیز یادی شده باشد، بانویی که نقش بی‌بدیلی در روز ورود امام (ره) به فرودگاه مهرآباد در سال ۱۳۵۷ اجرا کرد، تنها فردی که به‌دلیل آشنایی با زبان انگلیسی توانست گزارش و پیام امام را به زبان انگلیسی برای تمام خبرگزاری‌های حاضر در فرودگاه ترجمه کند.

در تابستان ۱۳۸۷ به‌منظور ضبط و ثبت خاطرات خانم فرشته بازرگان به حضورشان رفتم و در چند جلسه گفت‌وگو، تاریخ شفاهی ایشان را تدوین کردم، در متن زیر به زندگی‌نامه مختصر آن مرحومه اشاره می‌شود تا به‌زودی با چاپ‌شدن کتاب «خاطرات زنان سیاسی و مبارز در دوره پهلوی» که زیر نظر دفتر نشر آثار امام (ره) منتشر می‌شود، تاریخ شفاهی زندگی ایشان و خانواده محترم‌شان دقیق‌تر بیان شود.

شعر زیر را مرحومه در بالای متن خاطرات تدوین‌شده نوشته است:

غرض نقشی است کز ما باز ماند/ که هستی را نمی‌بینم بقایی

مگر صاحب‌دلی روزی به رحمت/ کند در حق درویشان دعایی

فرشته بازرگان سومین فرزند مهندس مهدی بازرگان در بیستم دی ۱۳۲۴ در تهران چشم به جهان گشود، مادر او ملک طباطبائی از خانواده‌ای روحانی‌تبار بود. او فرزند آیت‌الله سیدمحمد طباطبائی و نوه آیت‌الله شیخ مرتضی آشتیانی است. فرشته از رشته آموزش‌وپروزش قبل از دبستان و روان‌شناسی تربیتی در مدرسه عالی شمیران و دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران تحصیل کرد و سال‌ها به تدریس زبان انگلیسی و تحقیقات و مطالعات پژوهشی در زمینه قرآن پرداخت. او در بخشی از خاطراتش چنین می‌گوید:

«بالاترین مهویت زندگی‌ام را زیستن در کنار پدری می‌دانم که چه در زمان حیات و حضورش و چه پس از رحلت همواره آموزگار و الگوی کم‌نظیری برای فرزندان و اطرافیانش بوده است.

وجود مادری پاکدل و مهربان و خواهران و برادرانی که هرکدام نمونه‌هایی از اخلاق و صداقت

می‌باشند، نعمت‌هایی است که خداوند بر من ارزانی داشته است.

زندگی در خانواده ما همواره پرحادثه و پرتلاطم بوده است و از وقتی که به یاد دارم کمتر دوره‌ای بوده که ما مثل یک خانواده معمولی و فارغ از دغدغه‌ای سیاسی و اجتماعی زمان اوقات‌مان را

سیاست

درگذشت مترجم روز ورود امام (ره)

«شرق» منتشر می‌کند: بخش‌هایی از خاطرات منتشرنشده فرشته بازرگان

فایزه توکلی*

عباس

آیین

سپری کرده باشیم. خیلی کوچک بودم که در آبادان شاهد جریان ملی‌شدن صنعت نفت و مسئولیت‌های پدر به‌عنوان مدیرعامل شرکت نفت و هیجانات و تحولات و بازتاب‌های آن در اطراف و در خانواده بودم. صحنه‌هایی از کودتای ۲۸ مرداد را به خاطر مادرم و نگرانی‌ها و نوسمودی‌های پس از آن و گرفتاری‌های متعدد و بی‌دربی که خانواده ما هرگز از آن بی‌نصيب نماند...

به‌رحال علی‌رغم همه فرازونشیب‌ها و ناملایماتی‌ها را که تجربه می‌کردیم، حضور پدری متوکل و مصمم و مهربان که سکندار این زندگی پرتلاطم بوده است همواره ما را یاری و راهنمایی و امیدوار نموده و ساحل نجات و راهی را نشان‌مان می‌داده است».

در بخشی دیگر درباره همسرشان آقای مهندس محمدحسین بنی‌اسدی چنین می‌گوید:

«ایشان در طول این سال‌ها چه قبل و چه بعد از انقلاب همواره یکی از نزدیک‌ترین و صمیمی‌ترین و از رحلت همواره آموزگار و الگوی کم‌نظیری برای فرزندان و اطرافیانش بوده است. و مانند فرزندی علاقه‌مند و مسئول در اکثر فعالیت‌های مذهبی، اجتماعی و سیاسی پدر را یاری و همراهی می‌نمودند. ایشان کسی بود که در ماه ۱۳۷۳ طی آخرین سفری که پدر برای عمل قلب به خارج از کشور رفتند، او را همراهی نمود و تا آخرین دقایق حیات پدر، در کنارشان و برایشان دعای رحمت و مغفرت خواندند».

از آموزه‌های مرحوم مهندس بازرگان چنین می‌گفتند:

وصی آیت‌الله هاشمی خبر داد

احتمال وجود وصیت‌نامه سیاسی هاشمی

عباس

آیین

از رحلت‌شان یعنی شنبه ۱۸ دی است اما درباره انتشار خاطرات باید بگویم تاکنون ۱۳ جلد از خاطرات روزنوشت ایشان از سال ۱۳۶۰ تا سال ۱۳۷۲ منتشر شده است. خاطرات قبل از سال ۱۳۶۰ نیز در قالب مجموعه

«هاشمی و دوران مبارزه» و «خاطرات سال‌های ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹» منتشر شده است».

هاشمی با اشاره به رخدادهای عصر دو روز پیش از درگذشت آیت‌الله هاشمی، افزود: «عصر روز جمعه هم ایشان خطبه عقد لیلی، دختر یاسر را با حضور اقوام نزدیک خواندند و اکثر نزدیکان را دیدند و با همه خوش‌ویش و احوال‌پرسی کردند. به‌ویژه که تلاش فاطمه برای گرفتن مرخصی یک‌روزه برای مهدی جهت شرکت در مراسم عقد جواب داد و مهدی از زندان تماس گرفت و از من خواست دنبالش بروم. من در مسیر، به زندان اوین رفتم و مهدی را برای مراسم به جماران آوردم. با تأخیر رسیدیم و میهمانان و پسر و خانواده داماد منتظر ماندند تا مهدی و من برسیم. به‌همین دلیل پدرم توانستند ساعتی در محفل خانوادگی و اقوام حضور داشته باشند و همه را از نزدیک ببینند. در روز شنبه که برای آخرین‌بار ایشان را دیدیم نیز درخواست خانواده آقای موسوی برای ملاقات با ایشان و دیدار فرزندان مهندس موسوی را منتقل کردم که ایشان پذیرفتند. برخلاف معمول، هفته آخر، تقریباً هرروز، ایشان را دیدم».

سؤالاتی از پدرم مطرح شد. او در پاسخ به این پرسش که آخرین یادداشت‌های آیت‌الله هاشمی به چه زمانی مربوط است و در آینده به چه نحوی منتشر می‌شود، گفت: «ایشان معمولاً شب‌ها و قبل از خواب، خاطرات آن روز را می‌نوشتند. آخرین خاطرات روزنوشت ایشان مربوط به روز قبل

درمورد ورود امام (ره) نیز چنین بیان کردند: «خاطر دیگر من روزی است که آیت‌الله خمینی پس از سال‌های دوری از وطن به ایران بازمی‌گشتند، من نیز به اتفاق جمعی از دوستان به‌همراه «کمیته استقبال» به فرودگاه مهرآباد رفته بودیم. در آنجا به‌عنوان مترجم در جایگاه خبرنگاران قرار گرفتم و این رویداد تاریخی و سخنرانی آیت‌الله خمینی را ترجمه و هم‌زمان خبرنگاران به سراسر جهان به‌طور زنده مخابره می‌کردند. لحظات بسیار هیجان‌انگیز و باورنکردنی برای همه ما و ملتی بود که سال‌ها در انتظار تغییرات و تحولی امیدبخش، آزادی و حکومت مردم بر مردم لحظه‌شماری کرده بودند. ما غافل از این وعده خداوند بودیم که «خداوند سرنوشت هیچ قومی را تغییر نمی‌دهد، مگر آنان خودشان تغییر دهند؛ (الله) لا‌تغییر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم)»، تغییرات اجتماعی مستلزم تحولات اساسی اخلاقی و فرهنگی است و فقط با صبر و فداکاری و ایثار و در بلندمدت ممکن می‌شود».

فرشته بازرگان از سال‌های مبارزه پدر و رنج و مرارت‌های خانواده و زندگی سیاسی-اجتماعی مرحوم بازرگان مفصل سخن گفتند و در آخر بخشی از وصیت‌نامه مرحوم بازرگان را بیان کردند: «اولین و مهم‌ترین آرزو و توصیه‌ام به خانواده و خویشان و دوستان این است که رقتن من برایشان عبرت بوده و به زندگی همیشگی خیلی بزرگ‌تری که در پیش دارند بیش از دو روزه دنیای گذران بیندیشند و تدارک ببیند.

وصیت من این است که نه آخرت و نه قیامت را نفی و فراموش کنید و نه روزی‌رسان و آفریننده خودتان را که برای جهان غیر او صاحب گرداننده‌ای قابل تصور نبوده، اگر خودمان و جهان دروغ و خیال نباشیم، او هم دروغ و خیال نمی‌تواند باشد، اینک که دنیا و زندگی در مجموعه و متوسط، ناخشنودی و

وصیت من این است که نه آخرت و نه قیامت را نفی و فراموش کنید و نه روزی‌رسان و آفریننده خودتان را که برای جهان غیر او صاحب گرداننده‌ای قابل تصور نبوده، اگر خودمان و جهان دروغ و خیال نباشیم، او هم دروغ و خیال نمی‌تواند باشد، اینک که دنیا و زندگی در مجموعه و متوسط، ناخشنودی و ناراحتی و زیان‌کاری است و جریان تاریخ بشریت در جهت افزایش گرفتاری‌ها و سختی‌ها با توسعه طعم فشاراست، باید سعی کنیم در عوض آخرتمان در اثر تحمل و تلاش و با صبر و مرحمت آباد و خشنودکننده باشد». گفتنی است از گزارش فرشته بازرگان که سومین فرزند مهندس بازرگان به شمار می‌رفت، سه دختر و یک پسر به یادگار مانده است. دیگر فرزندان مرحوم مهندس بازرگان زهرا، عبدالعلی، فثانه و محمدنوبند هستند.

«پژوهشگر پژوهشگاه علوم انسانی و عضو هیئت‌مدیره زن پژوهشگر تاریخ

دریچه

دادستان تهران:

برخی نمی‌توانند بگویند حصر را قبول ندارند

● **میزان:** دادستان تهران، روز یکشنبه در نشست شورای معاونان دادستانی تهران با اعلام اینکه اختلاف نظر میان قضات تا حدی طبیعی است و بر آن نمی‌توان خرده گرفت، ابتکار عمل و شجاعت قضات در خلق رویه‌های جدید را ضروری خواند و گفت: «در غیابین صورت، قانون هرچند مفید باشد، از هدف اصلی خود دور می‌شود یا در اجرای آن با نظرات متفاوتی مواجه می‌شویم که در صورت عدم اقدام برای رفع آن، با صدور احکام متفاوت درخصوص موضوعات مشابه مواجه خواهیم بود».

عباس جعفری‌دولت‌آبادی، به برخی مطالب روزنامه‌ها و سایت‌های خبری درخصوص موضوع حصر اشاره کرد و با توجه به اینکه اخیراً برخی نشریه‌ها یا مسئولان اظهارنظرهایی کرده‌اند که به منزله نشان‌دادن چراغ سبز به رفع حصر سران فتنه است، عنوان کرد: «حصر یک تصمیم ملی است و بسیاری از دستگاه‌های ذی‌صلاح در این تصمیم دخالت داشته‌اند. لذا برخی افراد نمی‌توانند بگویند حصر را قبول ندارند و چنین اظهاراتی فاقد مبنا است؛ زیرا این مسئله مربوط به مصالح ملی و کلان کشور است».

او حملات عده‌ای به قوه قضائیه را بعضاً ناشی از بی‌اطلاعی و ناآگاهی دانست و مبنای دیگر چنین اقداماتی را عناد و کینه‌ورزی نسبت به قوه قضائیه به شمار آورد و افزود: «بی‌تردید وقتی عده‌ای محکوم می‌شوند، ناراضی خواهند شد. اخیراً حکم محکومیت مهدی خزعلی که چند سال پیش صادر شده بود، اجرا شد و این در حالی است که نام‌برده در دو، سه ماه اخیر احکات‌های بی‌شماری را به قوه قضائیه و برخی مسئولان کشور نموده بود و تا جایی پیش رفت که برای مردم تعیین تکلیف کرد مبنی بر اینکه روز ۲۲ بهمن در منزل بمانند و در راه‌پیمایی سالگرد انقلاب حضور نیابند؛ لذا این سؤال مطرح می‌شود که تفاوتی بین مهدی خزعلی و بوق‌های رسانه‌ای معاندین نظام در خارج از کشور، وجود دارد».

او دستگیری مهدی خزعلی را بی‌ارتباط با اظهارات اخیر او نسبت به قوه قضائیه خواند و افزود: «از قطعیت حکم محکومیت خزعلی بیش از چند سال می‌گذرد و در مورد نام‌برده چند پرونده اتهامی مطرح است و تأخیر در اجرای حکم به منزله لغو آن نیست».

قضات نظریه جرم‌نبودن بدهی بانکی را عقیم کردند

جعفری‌دولت‌آبادی درخصوص آخرین وضعیت متهمان پرونده صندوق ذخیره فرهنگیان و بانک سرمایه، از تداوم بازداشت ششت متهم در این پرونده و همچنین بازداشت چهار متهم در پرونده بانک ملت خبر داد. او با اشاره به نقض قرار وثیقه سه متهم اصلی این پرونده از سوی دادگاه، گفت: «دادگاه با نقض قرار صادره از سوی دادسرا، استدلال کرده بود که داشتن بدهی و عدم پرداخت اقساط معوق جرم نیست؛ این در حالی است که پرونده مذکور متضمن بسیاری اقدامات مجرمانه بوده است؛ ما معتقدیم اقدامات متهمان فراتر از صرف بدهی و تأخیر در پرداخت اقساط بانکی است. لذا سرپرست دادرسی پولی – بانکی مطابق قانون آیین دادرسی کیفری، از بازپرس رسیدگی‌کننده به پرونده درخواست تشدید قرار سه متهم را نموده است».

دادستان تهران به برخی تلاش‌ها در اخذ نظریه از اداره حقوقی قوه قضائیه به‌عنوان مرجع مشورتی قضات اشاره کرد و افزود: «عده‌ای سعی کردند از اداره حقوقی نظریه‌ای مبنی بر جرم‌نبودن بدهی بانکی اخذ کنند؛ اما قضات این مرجع مشورتی، با زیرکی و هوشمندی، این تلاش را که می‌توانست به خلق رویه‌ای نامیوم در پرونده‌های فساد کلان اقتصادی منجر شود، عقیم گذاشتند».

او با اعلام نظر قضاتی خود دایر بر اینکه صرف بدهی بانکی یا تأخیر در پرداخت اقساط جرم نیست، این امر را بدیهی خواند و گفت: «داره حقوقی قوه قضائیه بر این نکته تأکید نموده است که اگرچه صرف اخذ تسهیلات و تأخیر در پرداخت اقساط آن جرم نیست، اما در مواردی می‌تواند مصداق تحصیل مال از طریق نامشروع، کلاهبرداری یا خیانت در امانت محسوب شود یا منطبق با برخی عناوین مجرمانه دیگر شود؛ این پاسخ متقن، تلاش برخی را که قصد داشتند این نظریه را به نفع متهمان پرونده بانک سرمایه مصادره کنند، خنثی کرد و برهمین اساس، اقدام متهمان در تطمیع کارشناس به منظور ارائه گزارش خلاف واقع، مشمول ماده ۳۷ قانون کارشناسان و واجد وصف مجرمانه است».

دادستان تهران در پاسخ به برخی انتقاده‌ا از عملکرد قوه قضائیه در برخورد با مواد مخدر، ضمن ارائه آماری از پرونده‌هایی با موضوع مواد مخدر و روان‌گردان در دادسرای تهران، عنوان کرد: «البته برخی اطلاعات به لحاظ دارا بودن طبقه‌بندی، قابل اعلام نیست و این انتقاد که دادستانی تهران با خردپروشا به برخورد نمی‌کند، وارد نیست؛ زیرا اولاً، در قوانین ایران خرده‌فروشی تعریف نشده است و ثانیاً، در برخی موارد با توجه به میزان مواد موضوع جرم، مجازات حبس مقرر نشده است».